

Assen, 25 augustus 2026
Ons kenmerk: 1003842

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : Stichting Woonconcept
Activiteit : Verduurzamingswerkzaamheden
Locatie : Wethouder Robaardstraat 63 t/m 69, 89 t/m 111, Holtienstraat 2 t/m 20,
Wolfsbosstraat 10 t/m 16 en 20 t/m 24 in Hoogeveen

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf datum van afgifte van deze vergunning tot en met 1 september 2031.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben, met inachtneming van artikel 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), besloten aan Stichting Woonconcept op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in artikel 5.1. tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet te verlenen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

1. artikel 11.46., eerste lid, van het Bal voor de habitatrichtlijnsoort de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), waar het gaat om:
- b. het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Voorschriften

Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soort verleend.
- 1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden, zoals beschreven in de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
- 1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de begeleidende brief (papier of digitaal) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

- 1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau of ecologisch deskundige door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het "Activiteitenplan verduurzaming en renovatiewoningen complex 514.01, Hogeveen", d.d. 10 februari 2026 door Ecogroen b.v. (hierna: Activiteitenplan) en de aanvullingen per e-mail d.d. 6 augustus 2026, behorend bij dit besluit.
- 1.9. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.10. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.
- 1.11. Binnen twee maanden na het verlenen van deze vergunning dienen alle waarnemingen van de soorten die waargenomen zijn tijdens het nader onderzoek te worden ingevoerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Na invoering van deze gegevens dient hiervan een afschrift verstuurd te worden onder vermelding van het kenmerk van het besluit via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

Gewone dwergvleermuis

- 2.1. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de gewone dwergvleermuis. De (meest) kwetsbare periode (winterperiode) loopt globaal van 1 november t/m 1 april. Daarnaast dient er ook rekening gehouden te worden met de kraamperiode van de gewone dwergvleermuis. Deze periode loopt globaal van 15 mei t/m 15 augustus. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.2. De vergunninghouder dient, voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal vier gevels van huizen geschikt te maken voor de gewone dwergvleermuis door het aanbrengen van open stootvoegen in de woningen zodat er toegang is tot de spouwmuren, conform het Activiteitenplan.
- 2.3. Er dient bij het toegankelijk maken van de spouwmuren van de woningen een gewenningsperiode in acht genomen te worden van minimaal drie maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen) waardoor de gewone dwergvleermuis in staat is om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren, gezien dit het actieve seizoen van de diersoort betreft.

- 2.4. Voorafgaand aan de werkzaamheden, bij voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden en binnen de actieve periode (maar buiten de kraamperiode) dienen de woningen natuurvrij gemaakt te worden, zodat er geen verstoring plaatsvindt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Dit dient uitgevoerd te worden conform het gestelde in het Activiteitenplan. Indien het natuurvrij maken niet door de ecologisch deskundige zelf/onder begeleiding van wordt uitgevoerd, dient binnen 36 uur de methode van natuurvrij maken gecontroleerd te worden door de ecologisch deskundige.
- 2.5. Bij het natuurvrij maken dient geen gebruik gemaakt te worden van middelen welke de gezondheid van de dieren kunnen schaden, zoals het gebruik van purschuim en kleverig materiaal.
- 2.6. Bij het natuurvrij maken dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis. Tevens dient er voorkomen te worden dat verblijfplaatsen onnodig natuurvrij gemaakt worden, omdat de werkzaamheden pas na de betreffende kwetsbare periode(s) plaatsvinden. Uitstel van de werkzaamheden dient ook uitstel van natuurvrij maken te betekenen.
- 2.7. Voorafgaand aan de werkzaamheden, binnen het actieve seizoen en na minimaal drie dagen (met voor vleermuizen gunstige weersomstandigheden) na het natuurvrij maken dient door een ecologisch deskundige door middel van een in- en/of uitvliegcontrole conform het vleermuisprotocol vastgesteld te zijn dat er geen gewone dwergvleermuizen in de woningen meer aanwezig zijn. Wanneer er niet kan worden vastgesteld dat er geen gewone dwergvleermuizen in de woningen meer aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden niet aanvangen en moet het gestelde onder voorschrift 2.4 t/m 2.7 worden herhaald.
- 2.8. De vergunninghouder dient voor de permanente situatie bij tenminste acht gevels van woningen de spouwmuren toegankelijk te maken conform het Activiteitenplan.
- 2.9. Zowel de tijdelijke als permanente maatregelen voor de gewone dwergvleermuis dienen uitgevoerd te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of geïnformeerd te zijn tijdens de volgende momenten:
 - 3.1.1. Aanwezig bij het natuurvrij maken of de controle op de methode van natuurvrij maken, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.1.2. Aanwezig bij de controle of het natuurvrij maken succesvol is uitgevoerd, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - 3.1.3. Aanwezig bij het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - 3.1.4. Vooraf geïnformeerd over de start van de werkzaamheden na het natuurvrij maken.
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

4. Zorgplicht

- 4.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of

kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.

- 4.2 In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

5. Stikstof

Het is mogelijk dat er voor deze activiteit op grond van de Omgevingswet een omgevingsvergunning voor een natura 2000-activiteit noodzakelijk is. In de Omgevingswet is de bescherming van natura 2000-gebieden vastgelegd. U bent verplicht om voordat u gaat beginnen te inventariseren wat de effecten van de activiteit zijn op de omliggende natura 2000-gebieden door bijvoorbeeld het uitvoeren van een AERIUS-berekening. Afhankelijk van de uitkomst is mogelijk een aanvullende ecologische toetsing nodig en dient u mogelijk vooraf een omgevingsvergunning bij de provincie aan te vragen. Zie voor meer informatie hierover de volgende website: www.provincie.drenthe.nl/natuurbescherming of neem contact op met de provincie Drenthe op telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- Stichting Woonconcept (digitaal);
- Ecogroen b.v. (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Hoogeveen (digitaal).

Omgevingsvergunningstermijn

Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging. Daarvoor kunt u contact opnemen via yth@drenthe.nl.

Omgevingsvergunningwijziging

Indien de vergunninghouder verzoekt om wijziging van de voorschriften die in deze vergunning zijn opgenomen, dient hiervoor een wijzigingsvergunning te worden aangevraagd, voorzien van een inhoudelijke onderbouwing.

Kleine wijzigingen die geen betrekking hebben op de bovenstaande voorschriften kunnen, in overleg met een ecologische deskundige en de provincie, worden doorgevoerd. Dergelijke wijzigingen dienen te allen tijde in afstemming met de provincie plaats te vinden. Hierover kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl

Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 11 februari 2026 hebben wij van Ecogroen b.v. namens Stichting Woonconcept (hierna vergunninghouder) een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op verduurzamingswerkzaamheden, gelegen aan 33 woningen aan de Wethouder Robaardstraat 63 t/m 69 en 89 t/m 111, de Holtienstraat 2 t/m 20 en de Wolfsbosstraat 10 t/m 16 en 20 t/m 24 in de gemeente Hogeveen (zie figuur 1).

De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46, eerste lid en onder b en d, van het Bal voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Figuur 1: Plangebied (bron: Activiteitenplan)

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet (Ow) verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen geval. De aangetroffen diersoort binnen het plangebied wordt beschermd volgens het beschermingsregime van het Bal.

2.1 Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse zoogdiersoort als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn en bijlage II van het verdrag van Bern en is zodoende beschermd op grond van artikel 11.46, eerste lid van het Bal waar het gaat om:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven, alsmede essentiële foerageergebieden en vliegroutes leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal. Doordat bij de uitvoering van de werkzaamheden verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden vernield, is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk.

Naast artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal is een omgevingsvergunning aangevraagd voor artikel 11.46, eerste lid en onder b, van het Bal. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van de gewone dwergvleermuis gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden.

2.2 Beoordelingsgronden vergunningverlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

Woonconcept is voornemens de woningen van complex 514.01 te renoveren en te verduurzamen. Gevels van enkele woningen worden hersteld in verband met vochtdoorslag, vervuiling en schade, waarbij het metselwerk geïmpregneerd zal worden. Bij een aantal woningen worden de muren aan de binnenzijde na-geïsoleerd door het plaatsen van voorzetwanden en zal de aanwezige isolatie in de spouwmuur verwijderd worden. Daarnaast worden verschillende aanvullende verduurzamingsmaatregelen getroffen, zoals het vervangen of isoleren van de woonkamervloer, het waterdicht maken van de kelders en de aansluitingen tussen constructiewand en fundering ter hoogte van het maaiveld, het isoleren van de schuine daken van binnenuit, enkelglas vervanging en het aanbrengen van mechanische ventilatie. De werkzaamheden worden vanaf een vaste steiger uitgevoerd. Bij het ecologisch onderzoek is een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in een woning. De werkzaamheden die effect hebben op de verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis is het verwijderen van de spouwmuurisolatie in de woning.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Door Ecogroen b.v. is een quickscan uitgevoerd die bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek heeft plaatsgevonden op 1 april 2024. Op basis van de uitkomsten van deze quickscan kunnen negatieve gevolgen voor de huismus, gierzwaluw en vleermuizen niet op voorhand uitgesloten worden. Alle overige beschermde soorten zijn uitgesloten op basis van de quickscan (zie "Natuurtoets complex 514.01 Hoogeveen", d.d. 6 januari 2026 door Ecogroen b.v.).

Naar de soorten die niet uitgesloten konden worden op basis van de quickscan is nader onderzoek uitgevoerd in 2024 en 2025. Dit onderzoek is uitgevoerd conform meest recente kennisdocumenten voor de huismus en gierzwaluw en het vleermuisprotocol. Hiermee kunnen wij concluderen dat er voldoende onderzoek is uitgevoerd.

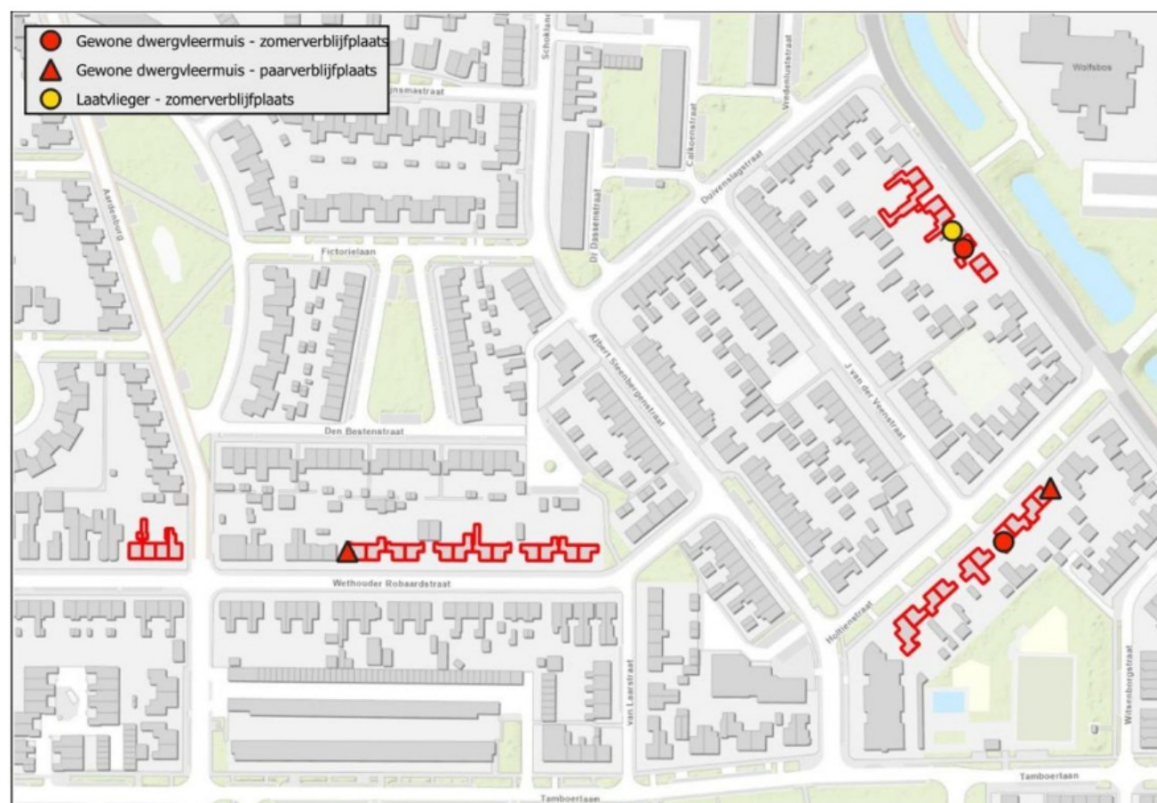
Tijdens het nader onderzoek zijn de volgende soorten en verblijfplaatsen vastgesteld binnen het projectgebied:

- Gewone dwergvleermuis: uit het nader onderzoek blijkt dat er een paarverblijfplaats aanwezig is binnen het plangebied. De paarverblijfplaats bevindt zich aan de Wethouder Robaardstraat 89, de invliegopening bevindt zich onder een kantpan op de kopgevel.

Daarnaast zijn er binnen het plangebied nog twee zomerverblijfplaatsen aangetroffen aan de Holtienstraat 20 en Wolfsbosstraat 20, en één paarverblijfplaats aan de Holtienstraat 14. Aan deze woningen wordt er niet aan de buitenkant van de daken of aan de spouwmuren gewerkt, daardoor worden deze verblijfplaatsen niet aangetast.

Ook is er aan de Wolfsbosstraat 18 een zomerverblijfplaats van de laatvlieger aangetroffen. Deze woning behoort niet tot het plangebied en er vinden dan ook geen werkzaamheden plaats aan deze woning.

Als gevolg van de werkzaamheden gaat er één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. Om die reden is een omgevingsvergunning voor een flora-en fauna-activiteit vereist.

Figuur 2: Locatie met aangetroffen verblijfplaatsen (bron: "Natuurtoets complex 514.01 Hoogeveen", d.d. 6 januari 2026 door Ecogroen b.v.).

Figuur 3: Locatie met invliegopening van de aangetroffen verblijfplaats (bron: Activiteitenplan)

3.2 Tijdelijke compensatie

Er is één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Om de periode tussen het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaats en het realiseren van de permanente verblijfplaatsen te overbruggen dient er tijdelijke compensatie gerealiseerd te worden voor de gewone dwergvleermuis.

In augustus 2026 zullen in de woningen van de Wethouder Robaardstraat 93, 95, 105 en 107 in de kopgevels open stootvoegen gerealiseerd worden zodat er toegang is tot de spouwmuren voor de gewone dwergvleermuis. In de huidige situatie hebben de woningen nog geen open stootvoegen. Het ongeschikt maken zal plaatsvinden in najaar 2026.

Vanwege een verschuiving in de planning is het toegankelijk maken van de spouwmuren verplaatst naar 10 augustus. Hiermee wordt de gewenningsperiode van drie maanden in de actieve periode (april – oktober) op tien dagen na niet behaald. Gezien de hoeveelheid geschikte overstekende kantpannen in de directe omgeving van het projectgebied is de verwachting dat dit geen belemmerende of beperkende factor is in de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis. Binnen het plangebied zijn er binnen 100 meter van de aangetroffen paarverblijfplaats (Weth. Robaardstraat 89) tenminste 24 kopgevels met overstekende kantpannen aanwezig. De helft (twaalf) van de kopgevels heeft een identieke westelijke oriëntering evenals de oorspronkelijk aangetroffen paarverblijfplaats.

Hiermee wordt er aan de gewenningsperiode van (bijna) drie maanden voor de paarverblijfplaats voldaan. Op basis van bovenstaande achten wij het aanvaardbaar dat de gewenningsperiode tien dagen korter duurt dan het officieel hoort en stemmen wij hiermee in. De spouwmuren worden toegankelijk gemaakt conform het kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en conform het activiteitenplan hoofdstuk 6 en bijlage 1.

Met de bovenstaande maatregelen wordt er voldoende tijdelijk gecompenseerd voor de gewone dwergvleermuis. Het toegankelijk maken van de spouwmuren dient te gebeuren onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

3.3 *Permanente mitigatie*

Voor de permanente situatie worden aan de overige woningen aan de Wethouder Robaardstraat de spouwmuren van de kopgevels toegankelijk gemaakt door het realiseren van open stootvoegen. Het aanbrengen van open stootvoegen in de woningen zal plaatsvinden tijdens de werkzaamheden aan de woningen waardoor deze uiterlijk vanaf het voorjaar 2027 beschikbaar zullen zijn. De spouwmuren worden toegankelijk gemaakt conform het kennisdocument van BIJ12 voor de gewone dwergvleermuis en conform het activiteitenplan hoofdstuk 6 en bijlage 1.

Met de bovenstaande maatregelen wordt er voldoende permanent gecompenseerd voor de gewone dwergvleermuis. Het toegankelijk maken van de spouwmuren dient te gebeuren onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

3.4 *Natuurvrij maken*

Door de werkzaamheden kan de gewone dwergvleermuis verstoord worden of kunnen verblijfplaatsen worden aangetast. Om deze reden dienen de verblijfplaatsen natuurvrij gemaakt te worden voorafgaand aan de werkzaamheden om er zorg voor te dragen dat de vleermuizen tijdens de werkzaamheden niet in de woningen aanwezig zijn. Het natuurvrij maken kan enkel plaatsvinden in de periode april, september en oktober, buiten de kwetsbare winter- en kraamperiode.

Verblijfplaatsen van vleermuizen dienen binnen de actieve periode natuurvrij gemaakt te worden door gebruik te maken van exclusion flaps. Deze borgen dat vleermuizen naar buiten kunnen, maar niet meer terug naar binnen. De exclusion flaps worden geplaatst voor openingen verspreid over geschikte locaties. Overige kieren kunnen dichtgezet worden met vulschuim, werings- of gootborstels of gaas.

Enkele dagen tot een week na het natuurvrij maken wordt door de ecologisch deskundig een controle uitgevoerd op het natuurvrij maken. Bij deze controle, een in- en/of uitvliegcontrole, wordt gekeken of er geen vleermuizen in de woningen meer aanwezig zijn voordat de renovatie begint. De werkzaamheden kunnen pas beginnen nadat de ecologisch deskundige beoordeeld heeft dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn. Het kan dus voorkomen dat er aanvullende maatregelen getroffen moeten worden wanneer bij de eerste controle nog vleermuizen in de woningen aanwezig zijn.

4. **Overwegingen**

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 8.74k van het Bkl.

4.1 *Belangenafweging*

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, genoemd in artikel 8.74k, lid 1, sub b onder 3 van het Bkl.

In het Activiteitenplan staat het belang op de volgende manier beschreven:

“De verduurzaming van de woningen draagt bij aan vermindering van het energieverbruik van de CO₂-uitstoot. Dit levert een positieve bijdrage aan het realiseren van milieudoelen die zijn opgenomen in de energieagenda van de overheid (Ministerie van EZ, 2016). Periodiek verschijnt een overzicht van milieu-

gerelateerde gezondheidsklachten bij GGD'en (RIVM, 2023). Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) analyseerde gegevens over de ruim 5.000 meldingen die alle GGD'en in Nederland in 2021 en 2022 hebben geregistreerd. De meeste meldingen zijn afkomstig van bewoners van huurwoningen, maar ook particulieren kunnen last hebben van milieu-gerelateerde gezondheidsklachten. Klachten over het binnenmilieu worden vooral toegewezen aan schimmels, asbest, vocht, plaagdieren en gebrekkige ventilatie.

Mede daarom heeft het Rijk het thema binnenmilieu als prioriteit 1 benoemd in de nationale aanpak Milieu en Gezondheid (RIVM, 2025). Uit de analyse van het RIVM blijkt een consistente associatie tussen vocht in de woning en het voorkomen van luchtwegsymptomen zoals hoesten en piepen. De geplande verduurzaming leidt tot een veel gezonder binnenklimaat. Betere isolatie zorgt voor minder vochtproblemen en minder schimmel. Hierdoor nemen gezondheidsrisico's af en dient het project het belang van de Volksgezondheid."

Wij kunnen instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het belang vormt een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

In het Activiteitenplan staat de alternatievenafweging op de volgende manier beschreven:

Locatie

"Het uitvoeren van de verduurzamingswerkzaamheden is gebonden aan de woningen en kan niet op een andere locatie worden uitgevoerd."

Inrichting en werkwijze

"Alternatieve inrichtingsplannen zijn geen optie, aangezien met alternatieve inrichtingsplannen niet de beoogde energieprestatie wordt behaald of deze geen meerwaarde hebben voor de aanwezige soorten (bijvoorbeeld sloop-nieuwbouw). Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor gewone dwergvleermuis worden alle nodige en mogelijke voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken."

Planning

"De planning is zoveel mogelijk aangepast aan de functies die het projectgebied heeft voor gewone dwergvleermuis. Beoogde werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode."

Door buiten de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis te werken en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toezicht van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland de meest algemeen voorkomende vleermuizensoort. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is beoordeeld als onbekend. De populatie wordt geschat op 300.000 tot 600.000 individuen.

Er zijn onvoldoende gegevens beschikbaar om een uitspraak te kunnen doen over de lokale staat van instandhouding. De lokale staat van instandhouding wordt daarom beoordeeld als 'onbekend'.

Conclusie

Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de gewone dwergvleermuis zoals in bovenstaande staat omschreven, worden negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Rekening houden met het broedseizoen van vogels valt ook onder de specifieke zorgplicht. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden, zoals vermeld in dit besluit.